

12 november 2024

Algemene beschouwing - Nieuw Links Maasgouw

Geachte leden van de gemeenteraad,

Geacht college van burgemeester en wethouders,

Geachte inwoners van de gemeente Maasgouw,

Voor ons ligt de programmabegroting 2025 voor Maasgouw. Wij willen onze dank uitspreken aan iedereen die eraan heeft meegewerkt en in het bijzonder alle ambtenaren. Er is dit jaar gekozen voor een sobere en beleidsarme programmabegroting naar wens van de gemeenteraad.

Wij zijn blij te zien dat er raadsbreed aandacht is om de algemene reserve ten minste 15 miljoen te laten bedragen en dat we volgens de programmabegroting daar enkele miljoenen boven zullen blijven.

We bevinden ons in een tijd waarin het kabinet Schoof I sinds juli is aangetreden. Een rechts kabinet waarbij de partijen veel met elkaar in de clinch liggen. Een kabinet dat voor veel crisissen nog niet met concrete en uitvoerbare voorstellen is gekomen. Een kabinet dat de rekening ook bij de inwoners legt en de BTW sterk verhoogt op sport, cultuur en kunst. Een kabinet dat jammergenoeg ook weinig prioriteit geeft aan bijvoorbeeld het bestrijden van de klimaatcrisis.

Gelukkig is de situatie in Maasgouw anders en bestoken we elkaar niet met giftige berichten op het platform X. Gelukkig is de sfeer in de gemeenteraad een stuk beter dan die in de tweede kamer en gaan we hier constructiever met elkaar om.

Ik zou vanuit NLM graag een aantal belangrijke thema's uit de programmabegroting willen lichten.

Gemeenschappelijke accommodaties We zijn verheugd om te zien dat het college samen met de gemeenteraad de leefbaarheid in de kernen wil behouden en versterken door de realisatie van gemeenschappelijke accommodaties in Thorn, Stevensweert en Linne.

In onze ogen kunnen gemeenschappelijke accommodaties breed worden ingezet voor de gemeenschap en ook gemeenteloketten herbergen. Zo kan de

gemeente dichterbij de inwoners komen. Vooral ook voor inwoners die verder weg wonen van Maasbracht en die minder mobiel zijn.

Armoedebeloid. Begin 2025 zal het armoede en minimabeleid in de gemeenteraad behandeld worden. Een goed moment om alles tegen het licht te houden en waar nodig bij te sturen. Om juist de meest financiële kwetsbare te helpen en ze meer in staat te stellen om mee te doen in onze samenleving.

Energieontwikkelingen in Maasgouw en in het bijzonder bij Brachterbeek. De situatie in Brachterbeek is zeer uitzonderlijk omdat daar het oudste en het grootste schakelstation grenst aan de bebouwde kom. Daarnaast ligt de Clauscentrale van RWE ook dichtbij de bebouwde kom. We weten allemaal dat er in de nabije toekomst en de jaren daarna verdere ontwikkelingen volgen. Zoals de uitbreiding van het schakelstation. Meer in en uitgaande hoogspanningslijnen. Dit betekent een toename van elektromagnetische velden. Daarnaast ook de vergroening van RWE (mogelijk afvangen van CO₂ en waterstof). NLM vraagt aan het college en de verantwoordelijke wethouder Blomen om zich sterk te maken voor bekabeling in de gesprekken met de provincie omdat deze complexe situatie niet vraagt om algemeen beleid maar vraagt om maatwerk. Het was de wens van de gemeenteraad en natuurlijk de inwoners om ondergronds te bekabelen. Maar dit is geen noodzaak volgens de richtlijnen en beleid van het Rijk en TenneT. Het college is hierin een zeer belangrijke schakel om deze uitzonderlijke en complexe situatie uit te leggen en de besluitvorming te beïnvloeden zodat maatwerk voor ondergrondse bekabeling realiteit wordt. We vragen het college van maasgouw ook indien nodig de barricade op te gaan om te strijden voor de gezondheid en leefbaarheid in Maasgouw.

De regiodeal. In de Regiodeals werken het rijk en regio samen om de kwaliteit van leven, wonen en werken van inwoners en ondernemers in een regio te vergroten. Dit jaar heeft Midden-Limburg 20 miljoen toegekend gekregen van het rijk. Daarbij komt nog 10 miljoen van provincie Limburg en 10 miljoen van de 7 deelnemende gemeenten. Voor Maasgouw bedraagt dit € 1.006.000 naar ratio inwonersaantal. Voor NLM is het belangrijk dat wij als gemeenteraad tijdig geïnformeerd worden over de keuze en uitvoering van projecten. Daarnaast vragen we ons af in hoeverre de verantwoordelijkheid van het college en de gemeenteraad geregeld is met betrekking tot die keuzes voor projecten en de voortvloeiende gemeentelijke bijdrage.

Voor de programmabegrotingbehandeling 2025 hebben wij van Nieuw Links Maasgouw twee moties opgesteld en een aantal moties en amendementen mede ingediend. Deze zal ik nu voorstellen.

Motie Extra woningbouwimpuls voor Maasgouw. We zien dat de gemeente maasgouw er niet in slaagt om de doelen te bereiken voor de woningbouw van 100 woningen per jaar. Er is een nijpend tekort aan woningen. We nodigen alle fracties en het college uit om samen de woningbouw een impuls te geven. We stellen voor dat het college in 2025 met alle particulieren, projectontwikkelaars en woningbouwverenigingen waar eerder een vergunning voor woningbouw is afgegeven maar nog niet is over gegaan tot bouw, gesprekken aan te gaan over het realiseren van de woningen. Hierbij de status, de afwegingen in kaart te brengen en de noodzaak van realisatie van de woningbouw te benadrukken. Indien mogelijk afspraken maken over realisatietermijnen. Daarnaast stellen wij voor om in elke kern waar nog geen tiny houses staan, te onderzoeken of er 10 tiny houses per kern gerealiseerd kunnen worden. Tiny houses zijn zeker niet geschikt voor iedereen maar er is veel behoefte aan vanuit eenoudergezinnen, alleenstaande en echtparen zonder kinderen. Als derde punt willen wij in de gehele gemeente de leegstaande kantoor en bedrijfspanden laten inventariseren en de mogelijkheid tot bewoning onderzoeken. Hierbij een brug te bouwen tussen pandeigenaren en projectontwikkelaars die daar vervolgens woningen zouden kunnen realiseren.

Motie Schonere lucht voor maasgouw. Schone lucht staat nu en zeker in de toekomst zwaar onder druk in Midden-Limburg en in het bijzonder maasgouw. Ook vanwege ontwikkelingen bij Zevenellen en de clauscentrale. Vooral ook door de toename van verkeersbewegingen. Het college zegt er al aan te werken maar het tekenen van het schone lucht akkoord biedt handvaten, kennis, het opstellen van programma agenda's en het aansluiten bij pilots. In Maasgouw bleek dat de lucht in 2023 94 dagen per jaar te vervuild is om in te ademen en niet voldoet aan de gezondheidsnormen van de WHO. Dit komt voort uit een rapportage van TNO over fijnstof. We vragen aan de gemeenteraad om als gemeente Maasgouw aan te sluiten bij het schone lucht akkoord en ons voordeel hieruit te doen voor het milieu en de gezondheid.

**We hebben als NLM een aantal moties en amendementen mede ingediend.
Die wil ik nu bespreken.**

Motie Versterking inwonerscommunicatie bij impactvolle projecten van Lokaal belang. Wij vinden het belangrijk dat er een verplichte communicatie aanpak komt. Omdat de communicatie vanuit de gemeente Maasgouw weleens als rommelig wordt ervaren en er bij inwoners verkeerde verwachtingen worden geschept.

Amendement Verhogen toeristenbelasting van D66. Een aantal moties en amendementen kosten geld en ambtelijke inzet. Hierbij vinden we het gerechtvaardigd om de toeristenbelasting licht te verhogen om ook de rekening te leggen bij de toeristen die onze gemeente bezoeken en waarvoor de voorzieningen en infrastructuur verbeterd zijn.

Amendement verlagen OZB van de VVD. We hebben een voorstel mede ingediend om de OZB belasting niet met de huidige 3 procent te verhogen maar met 2 procent. Om onze inwoners in deze dure tijden met flink gestegen prijzen en kosten te kunnen ontzien. Ook gezien Maasgouw in deze programmabegroting nog niet de tering naar de nering hoeft te zetten qua financiën.

Motie Aanmerking structurele claim Integraal Huisvestingplan Onderwijs van het CDA. Deze structurele claim te vertalen in de begroting 2026.

De **Motie Lichtvervuiling 'Nacht van de nacht' van D66** wordt nog toegelicht door D66 en de **Motie subsidieherbestemming kerken van de VVD** is ook al toegelicht. Volgens ons kan het bisdom het financieel zelf dragen om de herbestemming van kerken te onderzoeken. Ze hebben voldoende vastgoed, grond en kunst in bezit om dat te bekostigen.

Motie Subsidieregelingen van de VVD. We vinden het belangrijk dat het voor de stichtingen, verenigingen en organisaties het makkelijker en overzichtelijker wordt om subsidies aan te vragen. Dat de administratieve last verkleind wordt en minder een obstakel gaat vormen.

Tot slot wens ik iedereen vandaag een goede en constructieve vergadering toe en dat we tot de beste besluitvorming komen in het belang van onze inwoners.

Met vriendelijke groet,

Carsten Bours (Fractievoorzitter Nieuw Links Maasgouw)